

## COLEGIUL EDITORIAL

### PREȘEDINTE

† I.P.S. dr. DANIEL, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

### VICEPREȘEDINȚI

† I.P.S. PIMEN, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților

† P.S. EFTIMIE, Episcopul Romanului

† P.S. IOACHIM, Episcopul Hușilor

### MEMBRI

P.C. Pr. prof. dr. Nicolae ACHIMESCU, decanul Facultății de Teologie - Iași

P.C. Pr. prof. Dragoș BAHRIM, directorul Seminarului Teologic - Iași

P.C. Pr. prof. Ioan MIHOC, directorul Seminarului Teologic - Neamț

P.C. Pr. prof. Gabriel ANCHIDIN, directorul Seminarului Teologic - Suceava

P.C. Pr. prof. Ioan BĂRLIBA, directorul Seminarului Teologic - Roman

P.C. Pr. prof. Grigore DIACONU, directorul Seminarului Teologic - Botoșani

P.C. Arhid. Constantin BUSUIOC, directorul Seminarului Teologic - Huși

P.C. Pr. prof. Constantin MUHA, directorul Seminarului Teologic - Dorohoi

REDACTIA: Pr. Nicolae Dascălu - redactor responsabil, Pr. Mihail Ovidiu Ciobotaru - redactor, Pr. Ioan Mera - corector, Alina Mocanu - tehnoredactor, Dana Ungureanu - culegere computerizată, Lucian Săcrieru - design, Monica Radu - PrePress

Plata abonamentelor se va face în contul  
401.400.141.000

B.C. "Ion Țiriac", Filiala Iași

ISSN 1221 - 5988

Articolele nepublicate nu se înapoiază

## MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ  
REVISTĂ DE GÂNDIRE ȘI SPIRITUALITATE

## CUPRINSUL

## EDITORIAL

|                                                                                                                       |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| † DANIEL, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, 600 de ani de rodire<br>întru fidelitate și unitate (1401 – 2001) ..... | 5 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|

## MITROPOLIA MOLDOVEI LA 600 DE ANI

|                                                                                                                                                                       |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Pr. conf. dr. Nicolae CHIFĂR, Personalități politice bisericești<br>implicate în conflictul privind recunoașterea lui Iosif I,<br>primul mitropolit al Moldovei ..... | 9  |
| Diac. prof. Vasile DEMCIUC, Grigore Țamblac, un ambasador al<br>Ortodoxiei în sec. al XV-lea .....                                                                    | 21 |
| Cercetător dr. Florin MARINESCU, Documente românești de la<br>Muntele Athos .....                                                                                     | 35 |
| Cercetător drd. Sorin IFTIMI, Moaștele Sfintei Parascheva în istoria<br>Mitropoliei Moldovei .....                                                                    | 39 |
| Prof. Mihai-Adrian CODREANU, Evoluția proprietății mănăstirești<br>în ținutul Tutova (Bârlad) în Evul Mediu .....                                                     | 51 |
| Pr. asist. dr. Ioan MOLDOVEANU, Mănăstirea Esfigmenu de la<br>Athos și Moldova (1650-1863) .....                                                                      | 63 |
| Asist. drd. Paul BRUSANOWSKI, Viața bisericească în Moldova la<br>sfârșitul secolului al XVIII-lea descrisă de medicul<br>sibian Andreas Wolf .....                   | 73 |
| Drd. Claudia DUMITRIU, Concepția istorică a cronicarilor moldoveni .....                                                                                              | 91 |

## PRUNCUL IISUS – BINECUVÂNTAREA COPIILOR

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| † DANIEL, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei,<br>Pastorală de Crăciun – 2001 .....            | 101 |
| † PIMEN, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților,<br>Pastorală la Nașterea Domnului – 2001 ..... | 107 |
| † EFTIMIE, Episcopul Romanului,<br>Pastorală la Nașterea Domnului – 2001 .....                | 109 |
| † IOACHIM, Episcopul Hușilor,<br>Cuvânt pastoral la Nașterea Domnului – 2001 .....            | 113 |

## FILE DE PATERIC

|                                                                                    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Părintele Inocent, starețul de la Valaam (trad. Pr. Mihail Ovidiu Ciobotaru) ..... | 121 |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----|

## PREDICI, CATEHEZE, MEDITAȚII

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| † Ioachim BĂCĂUANUL, Iisus Hristos – Logosul întrupat în istorie ..... | 125 |
| Liviu BECERU, „Miorita” – revelația devenirii spirituale .....         | 130 |
| Pr. Vasile TOMOIOAGĂ, Părintele Cleopa – schimbător de vieți .....     | 135 |

## ÎNSEMĂRI

**Scrisoarea sinodală de proclamare a zilei de 30 noiembrie ca sărbătoare bisericească națională; † Ioachim BĂCĂUANUL, Mihai Viteazul: un simbol, un erou, un martir – 400 de ani de la moartea marelui erou național; Prof. dr. Emilian POPESCU, Al XX-lea Congres internațional de studii bizantine (19-25 august 2001); Lect. dr. Ioan VICOVAN, Aspecte legate de alegerea preotului Ioan Marina ca episcop-vicar la Iași; Prof. Gh. BADEA, Un tezaur de informații privitoare la Țările Române și la Biserica noastră strămoșească: Cercetător dr. Florin MARINESCU – Documente românești de la Sfântul Munte. Arhiva sfintei mănăstiri Xiropotamu** ..... 137

## ACTUALITĂȚI ECUMENICE

**„Charta Oecumenica” – liniile directe pentru cooperarea crescândă între Bisericile din Europa, document elaborat la Întâlnirea Ecumenică Europeană, Strasbourg, 22 aprilie 2001 ( trad. Pr. prof. dr. Viorel IONIȚĂ, Drd. Vasile Adrian CARABĂ); Simpozionul internațional „Iluminism și isihasm” la Durău (Pr. Nicolae DASCĂLU)** ..... 174

## BISERICA ÎN LUME

**Scrisoarea de compasiune adresată președintelui S.U.A., excelența sa domnul George Bush, de către Prea Fericitul Patriarh Teoctist, patriarhul României, în urma atacului terorist din 11 septembrie a.c.; Vaticanul îngrijorat de evoluția situației internaționale; Sugestii în sinodul episcopilor de la Vatican; „Mass-media și provocarea globalizării” – al XIX-lea Congres al Uniunii Catolice internaționale a Presei; Prof. Dr. Dr. Michael WELKER, Științele naturii și ale culturii, Teologia exegetică și sistematică în dialog (trad. lect. Vasile CRISTESCU); Olivier CLEMENT, Cinema și creștinism – note de reflecție (trad. Pr. Mihail Ovidiu Ciobotaru)** ..... 185

## RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE

**Metropolitan Daniel Ciobotea, Confessing the Truth in Love. Orthodox Perception of Life, Mission and Unity, Trinitas, Iași, 2001, 262 p.; Jean Claude Larchet, Terapeutica bolilor spirituale, trad. Marinela Bojin, Ed. Sofia, București, 2001, 704 p.; Tomas Spidlik, Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate, trad. Ileana Mureșanu, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Ars Longa, 2001, 564 p. (Pr. conf. dr. Ioan Cristinel TEȘU); Pr. prof. dr. Ene Braniște, Prof. Ecaterina Braniște, Dicționar Enciclopedic de cunoștințe religioase, Ed. Diecezană Caransebeș, 2001, 560 p.; John Breck, Darul sacru al vieții, trad. și Cuvânt înainte de P.S. dr. Irineu Pop Bistrițeanul, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2001, 360 p.; Pr. Serghei Bulgakov, Icoana și cinstirea sfintelor icoane, trad. Ierom. Paulin Lecca, Ed. Anastasia, colecția Eikona, 163 p. (Mihai Silviu CHIRILĂ)** ..... 198

## CHEMAȚI LA DOMNUL

**„Al Tău sunt eu, mântuiește-mă!” Cuvânt la pomenirea Maicii Stavrofore Nazaria Niță, fosta stareță a Mănăstirii Văratec (I.P.S. DANIEL, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei); Văratecul în doliu (Vasile CHIRICĂ)** ..... 220